

Kultura i Wartości
ISSN 2299-7806
Nr 19/2016

Sesja plenarna konferencji *Kultura narodowa* – między swoistością i uniwersalizmem. Katolicki Uniwersytet Lubelski, Lublin 2016

Robert Borocho

Instytut Kulturoznawstwa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie jest organizatorem cyklicznej konferencji *Kultura i metoda*. Tegoroczna konferencja, przy medialnym wsparciu czasopisma specjalistycznego „Roczniki Kulturoznawcze”, odbyła się 12 maja 2016 i nosiła tytuł *Kultura narodowa – między swoistością i uniwersalizmem*. Obrady konferencyjne zostały podzielone na część plenarną oraz cztery sekcje¹. W sesji plenarnej zostały zaprezentowane następujące

---

ROBERT BOROCH, doktor, Uniwersytet Warszawski, Wydział Lingwistyki Stosowanej; adres do korespondencji: Wydział Lingwistyki Stosowanej UW, ul. Dobra 55, 00-312 Warszawa; e-mail: rboroch@uw.edu.pl

¹ Sekcja pierwsza: Ryszard Zajązkowski, *Polski pisarz w kręgu kultury europejskiej i amerykańskiej – casus Józefa Wittlina*; Ewa Sollska, *Europejskość jako sytuacja (swoistości) kultury narodowej*, Wojciech Daszkiewicz, „*Emocjonalna Racjonalność*” polskiej kultury narodowej w ujęciu M. A. Krapca; Magdalena Dąbrowska, *Ze studiów nad recepcją kultury zachodnioeuropejskiej w Rosji doby Oświecenia (wokół czasopisma „Собрание лучших сочинений”, 1762 r)*; Jadwiga Gracla, *Mikołaj Jeweinow – ponad granicami, ponad czasem*. Sekcja druga: Dariusz Wadowski, *Tożsamość narodowa a kultura polityczna*; Robert Borocho, *Narodowy vs. etniczny – w stronę tożsamości, czyli o wielkich tematach kulturoznawstwa*; Krzysztof Modras, *Koran jako źródło tożsamości muzułmańskiej: uniwersalna prawda czy swoista interpretacja biblijnego przesłania*; Grzegorz Baran, *Problem tożsamości religijno-kulturowej Żydów w diasporze w świetle Czwartej Księgi Machabejskiej*. Sekcja trzecia: Justyna Szulich-Kałuża, *Kultury narodowe w kontekście europejskości i wielokulturowości w refleksji socjologicznej Leona Dyczewskiego*; Marcin Rebes, *Dialog społeczny a kultura narodowa i wielokulturo-*

referaty (w kolejności wystąpień): 1) Piotr Jaroszyński, *Spór o kulturę narodową w perspektywie sporu o kulturę wysoką*; 2) Leszek Korporowicz, *Bezpieczeństwo kultur narodowych*; 3) Bogumiła Truchlińska, *Koncepcje kultury narodowej w dwudziestoleciu międzywojennym*; 4) Ryszard Polak, *Rozumienie patriotyzmu w kulturze polskiej, niemieckiej i żydowskiej. Analiza porównawcza*; 5) Anna Brożek, *Jakiej kultury Polacy potrzebują?*

Piotr Jaroszyński w referacie pt. *Spór o kulturę narodową w perspektywie sporu o kulturę wysoką* poruszył zagadnienie roli kultury wysokiej w kulturach narodowych; badacz podjął się obrony tezy akcentującej rolę kultury wysokiej jako niezbędnej w procesach narodotwórczych. Ponadto Jaroszyński zwrócił uwagę na istotność elit w tworzeniu się kultury wysokiej, a także przypisał ważną rolę kulturze ludowej, która jego zdaniem powinna stać się punktem wyjścia dla tworzenia się kultury narodowej, a w dalszej kolejności – kultury wysokiej. Leszek Korporowicz w referacie *Bezpieczeństwo kultur narodowych* zwrócił uwagę na procesy globalizacyjne, które są jego zdaniem zagrożeniem dla kultur narodowych. Badacz ten przypomniał ponadto koncepcje Pawła Włodkowica w kontekście relacji społecznych większości i mniejszości; zwrócił też uwagę na uniwersalia kulturowe w kulturach większości i mniejszości. Bogumiła Truchlińska w referacie *Koncepcje kultury narodowej w dwudziestoleciu międzywojennym* przedstawiła m.in. poglądy polityczne Wincentego Lutosławskiego.

Ryszard Polak – w referacie *Rozumienie patriotyzmu w kulturze polskiej, niemieckiej i żydowskiej. Analiza porównawcza* – podjął się zadania historycznego porównania postaw patriotycznych w kulturze polskiej, niemieckiej i żydowskiej. Badacz

---

wość europejska; Wojciech Wytrązek, *Ochrona polskiej kultury muzycznej – aspekty prawne i społeczne*; Wojciech Muszyński, *Muzyka tożsamościowa jako element kultury narodowej*; Sylwia Wachulak, *Polska kultura narodowa wobec kryzysu migracyjnego*. Sekcja czwarta: Małgorzata Posyłek, *Kultura narodowa i jej wpływ na partycypację kobiet w polityce lokalnej*; Małgorzata Sławek-Czochora, *Symbolika narodowa w sztuce ulicy*; Agnieszka Żuk, *O mediach publicznych w MaxTVNews*; Małgorzata Gruchoła, *„Kultura” w polskiej telewizji. Między misją a komercją.*

ten zwrócił uwagę na pokrewieństwo: wspólnotę krwi i wspólnotę plemienną. Interesujące uwagi poczynione przez Polaka dotyczyły także „postaw lojalnościowych” zawartych w jednej z ważnych ksiąg judaizmu *Talmudzie* (hebr. תלמוד) w odniesieniu do tzw. kultur obcych. Anna Brożek, w referacie *Jakiej kultury Polacy potrzebują?*, opierając się na publicznych przemówieniach Kazimierza Twardowskiego, przedstawiła poglądy polityczne Twardowskiego na temat obowiązków względem narodu i ojczyzny, zwracając uwagę na ich ciągle aktualny wydźwięk.

Sesja plenarna zakończyła się godzinną dyskusją, w której uczestnicy konferencji mogli zadawać pytanie prelegentom sesji plenarnej – moderator dyskusji dopuścił możliwość zadania tylko jednego pytania każdemu z prelegentów.

Information about Author:

ROBERT BOROCH, Ph.D., University of Warsaw, Institute of Applied Linguistics, Poland; address for correspondence: Wydział Lingwistyki Stosowanej UW, ul. Dobra 55, PL 00-312 Warszawa; e-mail: rboroch@uw.edu.pl

